

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr Leszek Juchniewicz

DTA-4242-17 (1)2006/ToK

Komunikat
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
z dnia 14 marca 2006 r.
w sprawie taryf dla paliw gazowych przedsiębiorstw energetycznych

W dniu 17 marca 2006 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził taryfy dla paliw gazowych:

- PGNiG S.A. w zakresie obrotu hurtowego i magazynowania paliw gazowych – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o. w zakresie przesyłania paliw gazowych – na okres 12 miesięcy – do 31 marca 2007 r.,
- Mazowieckiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- Wielkopolskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- Dolnośląskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- Górnośląskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- Karpackiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi – na okres 9 miesięcy – do 31 grudnia 2006 r.,
- Enesta Sp. z o.o. w zakresie obrotu paliwami gazowymi – korekta taryfy obowiązującej do 31 kwietnia 2006 r.

Decyzje w powyższej sprawie opublikowane zostały w Biuletynie Branżowym URE – Paliwa gazowe NrNr: 10(136),11(137) i12(138) z dnia 17 marca 2006 r.

Ceny paliw gazowych, sprzedawanych przez **Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.** wzrosną od 1 kwietnia br. średnio o 8,8 % w stosunku do cen aktualnie obowiązujących. Ich wysokość przed i po podwyżce przedstawia się następująco:

Tabela 1. Zmiana cen paliw gazowych w taryfie PGNiG S.A.

rodzaj paliwa gazowego	cena w zł/1000 m ³		wzrost w %
	aktualnie obowiązująca	nowa	
1	2	3	4
Gaz wysokometanowy GZ-50	651,3	708,6	8,8
Gaz zaazotowany GZ-41,5	481,5	524,0	8,8
Gaz zaazotowany GZ-35	412,7	449,0	8,8

Podstawową przyczyną wzrostu cen paliwa gazowego jest utrzymująca się w minionym półroczu tendencja wzrostowa kosztów zakupu tego paliwa w kontraktach importowych. Kalkulacja cen paliwa gazowego z importu w kolejnych kwartałach br. oparta jest na cenach produktów ropopochodnych notowanych w okresie lipiec – wrzesień 2005 r. kiedy to obserwowano utrzymywanie się silnej tendencji wzrostowej. Zgodnie z §30 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 15 grudnia 2004 r. przedsiębiorstwo gazownicze ma prawo do stosownej zmiany cen w taryfie w sytuacji, gdy koszty zakupu tego paliwa rosną o więcej niż 5% w relacji kwartał do kwartału. Postępowanie, jakie poprzedziło decyzję administracyjną, potwierdziło zaistnienie przedmiotowej okoliczności. Jej ewentualne zignorowanie i „przymuszenie” przedsiębiorstwa do ograniczenia wzrostu cen paliwa gazowego we wniosku o zatwierdzenie taryfy poniżej realnie ponoszonych kosztów jego pozyskania, groziłoby w krótkim czasie utratą płynności finansowej a w jej następstwie nieobliczalnymi konsekwencjami dla całej gospodarki narodowej. Tej potencjalnej groźbie nie jest w stanie zapobiec dobry wynik finansowy PGNiG S.A. za ubiegły rok, wypracowany głównie na nieregulowanej działalności wydobywczej ropy naftowej i operacjach finansowych, w tym także na zmianach kursów walut. W interesie odbiorców końcowych jest, by przedsiębiorstwo energetyczne w pierwszej kolejności uzyskiwało odpowiednie przychody, zaś dostępne mu środki finansowe (w tym także część zysku) zaangażowane zostały w zintensyfikowanie krajowego wydobycia, zwiększenie zdolności magazynowych oraz poprawę dywersyfikacji kierunków dostaw np. poprzez inwestycje w terminal LNG.

Wszystkie te działania, niezwykle istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego Polski wymagają znacznego zaangażowania finansowego ze strony przedsiębiorstwa. Nie ulega jednak wątpliwości, iż wymuszanie na przedsiębiorstwie sztucznego zniżenia cen w taryfie, czego na dziś zdaje się oczekiwać wielu polityków, przedsiębiorców i mieszkańców naszego kraju, byłoby działaniem sprzecznym z długookresowym interesem wszystkich odbiorców.

Jednocześnie należy podkreślić, że Prezes URE przeciwstawił się dążeniu przedsiębiorstwa do skalkulowania ceny gazu wysokometanowego wydobywanego w kraju na poziomie ceny importowej. Postulat taki zawarty został we wniosku o ostatnią korektę taryfy, wprowadzoną w życie 1 stycznia br. (co skutkowałoby podwyżką cen gazu dla odbiorców na poziomie bliskim 50%) a od czego obecnie przedsiębiorstwo odstąpiło. Natomiast wzrost cen gazów zaazotowanych (GZ-41,5 i GZ-35), które pochodzą ze źródeł krajowych, wynika z rosnących (jakkolwiek znacznie wolniej) kosztów wydobycia oraz konieczności zapewnienia równowagi cen dostarczanej energii w poszczególnych rodzajach paliw gazowych rozprowadzanych krajowym systemem gazowniczym (wyrażonych w zł/GJ). Niewłaściwym byłoby bowiem gdyby koszt uzyskania przez odbiorcę jednostki ciepła ze spalania gazu wysokometanowego i zaazotowanego różnił się w sposób zasadniczy.

Druga przyczyna zmiany taryfy PGNiG S.A. jest konsekwencją zmiany struktury podmiotowej na rynku paliw gazowych i wydzielenia z grupy kapitałowej PGNiG Operatora Systemu Przesyłowego w postaci OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o. W tej sytuacji konieczne było uwzględnienie w kalkulacji taryfy PGNiG S.A. kosztów usługi magazynowania paliw gazowych oraz kosztów korzystania z usługi transportu paliw gazowych siecią SGT EuRoPol GAZ s.a., które to koszty dotychczas uwzględniane były w kalkulacji stawek przesyłowych obowiązującej taryfy PGNiG S.A. Koszty te stały się podstawą kalkulacji odrębnych stawek w taryfie przedsiębiorstwa, skalkulowanych w zł/1000 m³.

Znaczny procentowy wzrost stawki abonamentowej w taryfie PGNiG S.A. spowodowany jest odejściem od kalkulowania części kosztów handlowej obsługi odbiorców w cenie paliwa gazowego. Obecnie stawka ta już w pełni przenosi koszty handlowej obsługi odbiorców.

Przedstawiona powyżej zmiana w taryfie PGNiG S.A. została odpowiednio uwzględniona w kalkulacji taryfy **OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o.**, prowadząc do relatywnego obniżenia stawek przesyłowych na skutek wyłączenia z jej kalkulacji kosztów ponoszonych na rzecz SGT EuRoPol GAZ s.a. i kosztów magazynowania. Z tego względu utraciły sens (w zakresie oceny skutków dla odbiorców) odrębne porównania poszczególnych cen i stawek opłat pomiędzy taryfami PGNiG S.A. oraz OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o.

Kolejna zmiana w kalkulacji taryfy związana jest z koniecznością wyodrębnienia z dotychczasowych stawek przesyłowych kosztów nawaniania. Celem tej zmiany jest nadanie taryfie takiego kształtu, aby odbiorcy płacili tylko za te czynności, które na ich rzecz świadczy OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o., zgodnie z zasadą unikania subsydiowania skrośnego. Przyłączeni bowiem do sieci OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o. odbiorcy o charakterze przemysłowym nie potrzebują gazu nawonionego i w związku z tym nie powinni być obciążani kosztami usługi jego nawaniania.

Bez zmiany natomiast pozostał poziom opłat za przyłączenie do sieci przesyłowej.

Na odrębny komentarz zasługuje sytuacja na rynku hurtowym gazów zaazotowanych. Z jednej strony cena gazów uległa podwyższeniu celem stopniowego niwelowania różnicy w cenie jednostki energii w gazach zaazotowanych i wysokometanowym (w ślad za podwyżką ceny gazu wysokometanowego), z drugiej zaś, na skutek wyłączenia obszarów sieci zaazotowanych z ponoszenia kosztów magazynowania (dotychczas rozkładanego jednolicie na wszystkich odbiorców), nastąpił spadek o ok. 20% kosztów usługi przesyłania gazów zaazotowanych. Wypadkowym skutkiem jest ograniczenie wzrostu kosztów zaopatrzenia w gaz zaazotowany na poziomie sieci przesyłowej, średnio do 1,5% dla gazu GZ-35 i 2,6% dla gazu GZ-41,5.

Wypadkowe konsekwencje zmiany taryf PGNiG S.A i OGP GAZ SYSTEM Sp. z o.o dla podmiotów przyłączonych do sieci OGP GAZ SYSTEM Sp. z o.o. można oceniać wyłącznie analizując łączny skutek, jaki nowe taryfy obydwu przedsiębiorstw wywierają na odbiorcę. Skutki te ilustruje tabela 2.

Tabela 2. Skutki zmian taryf PGNiG S.A i OGP GAZ SYSTEM Sp. z o.o. w części sieciowej

Wyszczególnienie	średnie stawki przesyłowe w zł/ m ³ według taryfy:		wzrost w % 3/2*100-100
	obowiązującej	proponowanej	
1	2	3	4
spółki dystrybucyjne			
E1	0,1715	0,1855	8,1
E2	0,1425	0,1523	6,9
E3	0,1316	0,1387	5,4
E4	0,1079	0,1107	2,6
razem	0,1329	0,1403	5,6
pozostali odbiorcy			
E1	0,1615	0,1647	2,0
E2	0,1242	0,1318	6,1
E3	0,1140	0,1204	5,6
E4	0,0869	0,0881	1,4
razem pozostali odbiorcy	0,0952	0,0976	2,6
Razem	0,1177	0,1232	4,6

Przy inflacji skumulowanej za okres kiedy taryfy nie ulegały zmianie - na poziomie 6,2%, oznacza to realną redukcję kosztów funkcjonowania systemu przesyłowego.

Wzrost kosztów zaopatrzenia w paliwa gazowe odbiorców końcowych, zaopatrywanych przez **dystrybucyjne spółki gazownicze** jest konsekwencją zmiany taryf PGNiG S.A. i OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o., a także uwzględnienia zmiany kosztów funkcjonowania samych spółek dystrybucyjnych, których taryfy – w części sieciowej (podobnie jak dotychczas obowiązująca taryfa PGNiG S.A.) – nie były zmieniane od 2,5 roku.

Dla procesu kształtowania taryf spółek dystrybucyjnych w części sieciowej szczególnie istotna jest ustawowo wymagana potrzeba eliminowania subsydiowania skrośnego pomiędzy grupami odbiorców, jakie dotychczas zachodzi pomiędzy grupami odbiorców domowych (w szczególności tzw. „kuchenkowiczów”) a grupami odbiorców przemysłowych, skutkująca relatywnie większym wzrostem opłat sieciowych dla grup o najmniejszym zużyciu. Przeciętny wzrost opłat dystrybucyjnych w zatwierdzonych taryfach kształtuje się w poszczególnych spółkach dystrybucyjnych na poziomie przedstawionym tabeli 3.

Tabela 3. Zmiana średniej stawki opłaty dystrybucyjnej dla odbiorców końcowych

nazwa spółki gazowej	średnia stawka opłaty dystrybucyjnej [PLN/1000m ³]		zmiana w %
	aktualna	proponowana	
GZ-35			
Dolnośląska SG	256,39	297,75	16,13
Wielkopolska SG	229,63	246,25	7,24
GZ-41,5			
Dolnośląska SG	241,21	276,12	14,47
Wielkopolska SG	231,18	260,84	12,83
GZ-50			
Dolnośląska SG	383,99	404,30	5,29
Wielkopolska SG	367,68	391,41	6,45
razem			
Dolnośląska SG	346,55	370,71	6,97
Górnośląska SG	368,22	394,61	7,17
Karpacka SG	336,25	359,75	6,99
Mazowiecka SG	382,22	408,67	6,92
Pomorska SG	371,60	397,65	7,01
Wielkopolska SG	304,00	325,25	6,99
razem	349,04	373,48	7,00

Przy inflacji skumulowanej za okres kiedy taryfy nie ulegały zmianie - na poziomie 6,2%, średni wzrost równy 7% oznacza stabilizację kosztów świadczenia usługi dystrybucyjnej. Niewielki wzrost realny kosztów usługi dystrybucyjnej związany jest z częściowym uwzględnieniem w kalkulacji taryf prawa do uznania wynagrodzenia majątku sieciowego jako kosztu uzasadnionego. Natomiast relatywnie większe wzrosty kosztów dystrybucji sieciami gazów zaazotowanych związane są z eliminowaniem subsydiowania skrośnego pomiędzy działalnościami dystrybucji gazu wysokometanowego i zaazotowanego, występującego w relacji odwrotnej niż w sieci przesyłowej.

Wypadkowe wzrosty kosztów zaopatrzenia w paliwa gazowe w poszczególnych grupach odbiorców w zakresie dystrybucji i obrotu w różnych spółkach dystrybucyjnych przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Zmiana średniej ceny dostawy, w zł/m³, - dla odbiorców końcowych (łącznie za gaz i usługę dystrybucyjną)

Wyszczególnienie	Średnie ceny dostawy ustalone na podstawie taryfy w zł/m ³		Zmiana w % Kol.3/2*100-100
	dotychczasowej	zatwierdzonej	
1	2	3	4
Gaz wysokometanowy GZ-50			
W-1			
Dolnośląska SG	1,5351	1,764	14,9
Górnośląska SG	1,5246	1,7533	15,0

Karpacka SG		1,5126	1,7392	15,0
Mazowiecka SG		1,662	1,91	14,9
Pomorska SG		1,6027	1,8149	13,2
Wielkopolska SG		1,5039	1,7244	14,7
W-2				
Dolnośląska SG		1,2575	1,4089	12,0
Górniośląska SG		1,2653	1,444	14,1
Karpacka SG		1,2667	1,3935	10,0
Mazowiecka SG		1,237	1,388	12,2
Pomorska SG		1,2828	1,3906	8,4
Wielkopolska SG		1,2352	1,3795	11,7
W-3				
Dolnośląska SG		1,1323	1,2507	10,5
Górniośląska SG		1,1323	1,201	6,1
Karpacka SG		1,1253	1,2084	7,4
Mazowiecka SG		1,111	1,187	6,8
Pomorska SG		1,1264	1,2113	7,5
Wielkopolska SG		1,1167	1,2169	9,0
W-4				
Dolnośląska SG		1,0723	1,1815	10,2
Górniośląska SG		1,0734	1,165	8,5
Karpacka SG		1,0629	1,14	7,3
Mazowiecka SG		1,077	1,14	5,9
Pomorska SG		1,0893	1,17	7,4
Wielkopolska SG		1,065	1,1549	8,4
W-5				
Dolnośląska SG		1,0811	1,165	7,8
Górniośląska SG		1,1222	1,165	3,8
Karpacka SG		1,1096	1,1959	7,8
Mazowiecka SG		1,124	1,181	5,1
Pomorska SG		1,0949	1,1517	5,2
Wielkopolska SG		1,0809	1,1536	6,7
W-6				
Dolnośląska SG		1,0353	1,113	7,5
Górniośląska SG		1,0438	1,0836	3,8
Karpacka SG		1,0269	1,0965	6,8
Mazowiecka SG	W6-A	1,029	1,063	3,3
Mazowiecka SG	W6-B	0,919	0,948	3,2
Pomorska SG		1,0296	1,0864	5,5
Wielkopolska SG		1,0231	1,0931	6,8
W-7				
Pomorska SG		0,9212	0,9823	6,6
Dolnośląska SG	W-7A	0,9884	1,0143	2,6
Górniośląska SG	W-7A	0,9508	0,9756	2,6
Karpacka SG	W-7A	0,8996	0,9651	7,3
Mazowiecka SG	W-7A	0,976	0,987	1,1
Wielkopolska SG	W-7A	0,9576	1,0225	6,8
Dolnośląska SG	W-7B	0,8835	0,8945	1,3
Górniośląska SG	W-7B	0,901	0,9243	2,6
Karpacka SG	W-7B	0,8459	0,8998	6,4
Mazowiecka SG	W-7B	0,881	0,888	0,8
Wielkopolska SG	W-7B	0,8757	0,9339	6,7
W-8				

Górnśląska SG	0,8454	0,866	2,4
Karpacka SG	0,8121	0,8814	8,5
W-9			
Górnśląska SG	0,8287	0,849	2,4
Karpacka SG	0,781	0,8505	8,9
W-10			
Karpacka SG	0,7636	0,845	10,7
Gaz zaazotowany GZ-41,5			
S-1			
Dolnośląska SG	1,0671	1,2267	15,0
Wielkopolska SG	1,0175	1,1697	15,0
S-2			
Dolnośląska SG	0,8231	0,9314	13,2
Wielkopolska SG	0,8148	0,9274	13,8
S-3			
Dolnośląska SG	0,7537	0,8525	13,1
Wielkopolska SG	0,7475	0,8390	12,2
S-4			
Dolnośląska SG	0,6986	0,7889	12,9
Wielkopolska SG	0,7006	0,7863	12,2
S-5			
Dolnośląska SG	0,7308	0,7881	7,8
Wielkopolska SG	0,7496	0,8088	7,9
S-6			
Dolnośląska SG	0,7049	0,7601	7,8
Wielkopolska SG	0,7356	0,7804	6,1
S-7			
Dolnośląska SG	0,6352	0,6799	7,0
Wielkopolska SG S-7A	-	-	-
Wielkopolska SG S-7B	0,6320	0,6772	7,2
Gaz zaazotowany GZ-35			
Z-1			
Dolnośląska SG	0,9457	1,0657	12,7
Wielkopolska SG	1,0259	1,1719	14,2
Z-2			
Dolnośląska SG	0,8087	0,9012	11,4
Wielkopolska SG	0,7860	0,8739	11,2
Z-3			
Dolnośląska SG	0,7308	0,8094	10,8
Wielkopolska SG	0,7054	0,7698	9,1
Z-4			
Dolnośląska SG	0,6905	0,7644	10,7
Wielkopolska SG	0,6691	0,7260	8,5
Z-5			
Dolnośląska SG	-	-	-
Wielkopolska SG	0,6789	0,7238	6,6
Z-6			
Dolnośląska SG	0,6783	0,7251	6,9
Wielkopolska SG	0,6809	0,7162	5,2
Z-7			
Dolnośląska SG	-	-	-
Wielkopolska SG Z-7A	0,6296	0,6706	6,5
Wielkopolska SG Z-7B	0,5785	0,6161	6,5

Zróznicowanie poziomów cen i stawek opłat, a także ich wzrostów względem dotychczasowej taryfy, jakie daje się zaobserwować w analogicznych grupach odbiorców różnych spółek dystrybucyjnych wynika z dwóch przyczyn. Jedną jest obiektywne zróznicowanie warunków funkcjonowania poszczególnych przedsiębiorstw: struktura przestrzenna odbiorców zakwalifikowanych do takiej samej grupy taryfowej, stopień wykorzystania przez nich istniejącego majątku sieciowego, zróznicowanie stopnia powiązania z siecią przesyłową i inny poziom kosztów przeniesionych, który pokryć muszą odbiorcy zlokalizowani na obszarze działania spółki. Druga przyczyna ma charakter subiektywny, wynika ze swobody kształtowania zakładowych planów kont – w granicach określonych jedynie ustawą o rachunkowości – i związaną z tym swobodą w sposobie przypisywania określonych rodzajów kosztów do poszczególnych grup odbiorców. Z uwagi na brak jednoznacznych rozwiązań prawnych w tym zakresie, nie wprowadzanych - pomimo licznych wystąpień Prezesa URE w tej kwestii – w imię nie ograniczania swobody gospodarczej, nie ma podstaw prawnych, by nie aprobować wniosków taryfowych w ten sposób zróznicowanych.

Przedstawione dane potwierdzają, że największe wzrosty odczują odbiorcy grup o najniższym zużyciu, dotychczas trwale nierentownych. Jest to prawidłowość obserwowana także w innych krajach o gospodarce rynkowej, gdzie odbiorcy zużywający paliwo gazowe wyłącznie do podgrzewania posiłków ponoszą znacznie wyższe koszty – właśnie z uwagi na trwałą nierentowność działalności sieciowej przy tak niewielkim poborze paliwa. Jednakże należy podkreślić, że wzrost kosztów, istotny w przypadku tych odbiorców w wymiarze procentowym, przekłada się na relatywnie niewielkie kwoty, co w skali opłat miesięcznych, na przykładzie spółki charakteryzującej się najwyższym wzrostem średniej ceny w grupie W1, przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Skutki finansowe zmiany taryfy dla odbiorców grup W1– W4, dla średniego zużycia w danej grupie taryfowej

Rodzaj gazu ziemnego		Grupa taryfowa							
		W-1		W-2		W-3		W-4	
		ilość [m ³]	kwota [zł]	ilość [m ³]	kwota [zł]	ilość [m ³]	kwota [zł]	ilość [m ³]	kwota [zł]
<i>(1)</i>		<i>(2)</i>	<i>(3)</i>	<i>(4)</i>	<i>(5)</i>	<i>(6)</i>	<i>(7)</i>	<i>(8)</i>	<i>(9)</i>
Wysokometanowy	GZ-50	145	2,76	527	7,84	2 328	13,32	20 227	154,40
<p>1) W kol. (2), (4), (6) i (8) przedstawiono średnie roczne zużycie gazu w danej grupie taryfowej.</p> <p>2) W kol (3), (5), (7) i (9) przedstawiono wzrost miesięcznych płatności dla odbiorcy o średnim zużyciu.</p>									

Spośród przedsiębiorstw gazowniczych pozostających poza grupą kapitałową PGNiG, pomimo, że założenia niezbędne do skalkulowania nowych taryf wszystkie podmioty przyłączone do sieci OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o. otrzymały jednocześnie, tylko Enesta Sp. z.o.o. złożyła dokumenty w terminie i w formie umożliwiającej zatwierdzenie zmiany taryfy przedsiębiorstwa w tej samej dacie, co OGP GAZ-SYSTEM Sp. z o.o. i przedsiębiorstwa należące do grupy kapitałowej PGNiG.

